

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Korm. rend.) kapcsolatban.

KATA-ALANYOK TÉTELES IPARÚZÉSIADÓ-KÖTELEZETTSÉGE

- 1) **A 21NYHIPA nyomtatványt be kell-e nyújtania annak a kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alá tartozó vállalkozónak, aki a helyi iparűzési adó tekintetében a tételes adóalap szerint állapítja meg a helyi iparűzési adó alapját?**

A kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alá tartozó vállalkozó [a továbbiakban: kisadózó vállalkozás] a 2021. adóévre tételes iparűzésiadóalap-megállapítást választhat.¹ Ha a kisadózó vállalkozás a tételes iparűzési adóalap-megállapítását választja, nem terheli adóelőleg-bejelentési, adóbevallási, és fizetési kötelezettség, és abban az esetben, ha adókötelezettségének időtartama az adóévben

- a. 12 hónap, akkor adóját évente két egyenlő részletben, az adóév harmadik hónapjának 15. és kilencedik hónapjának 15. napjáig,
- b. 12 hónapnál rövidebb, akkor adóját két egyenlő részletben, a kisadózó vállalkozás e minőségében fennálló adókötelezettsége adóéven belüli első és utolsó hónapját követő hónap 15. napjáig

fizeti meg.²

A fentiek alapján a tételes iparűzésiadóalap-megállapítást választó kisadózó vállalkozásnak **nem kell** benyújtania a 21NYHIPA jelű adatlapot, tekintettel arra, hogy előlegfizetési kötelezettsége nincs. Esetében a Korm. rendelet 1. § adócsökkentő hatása érvényesül.

- 2) **A Htv. 39/B. § (9) bekezdése szerint a kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alá tartozó vállalkozó, a tételes adóalap szerinti adóalap-megállapítás választását - az adóhatóság által rendszeresített - bejelentkezési, bejelentési, bevallási nyomtatványon, a kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alá tartozás kezdő napjától számított 45 napon belül vagy február 15-ig jelenti be az adóhatóság számára. A bejelentést az önkormányzati adóhatóságnál vagy a NAV-nál kell megtenni? Ha a NAV-nál kell bejelenteni, akkor melyik nyomtatványon?**

A bejelentést az önkormányzati adóhatóságnál kell megtenni a továbbiakban is, ebben nincs változás.

TELEPHELY BEJELENTÉSE

- 1) **A 2020. január 1. előtt bejelentett telephelyek bejelentését meg kell-e ismételni a 21T201T nyomtatványon ahhoz, hogy a 21NYHIPA nyomtatvány azokhoz az önkormányzatokhoz is átkerüljön?**

A NAV-hoz azon telephelyekkel kapcsolatban kell bejelentést teljesíteni, amelyek esetében az adózó korábban nem jelezte a Htv.-minőséget, kizárólag a telephely címét jelentette be. Ebben az esetben tehát

¹ A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény [a továbbiakban: Htv.] 39/B. § (5) bekezdés

² Htv. 39/B. § (4) bekezdés

a már bejelentett telephelyhez kapcsolódóan kell a Htv.-minőséget bejelenteni. ÁNYK-adatlapon tett bejelentés esetén a teljes címet és a Htv.-minőséget kell feltüntetni, ONYA-felületen tett bejelentés esetén a NAV-nál nyilvántartott és kiajánlott telephelyadat mellett kizárólag a Htv.-minőséget kell jelölni (a kitöltési útmutatóban foglaltaknak megfelelő bejelentésjelleg kiválasztásával). Ha az adózó korábban, 2019. december 31-ét követően bármikor már bejelentette a telephely Htv.-minőségét is, akkor ezen telephely esetében az adózónak nem kell megismételnie a bejelentést.

2) Ha az adózó a székhelyén végzi a tevékenységet, nincs külön telephelye, akkor hogyan kell jeleznie, hogy a bejelentett címe a Htv. szerint telephelynek minősül? Vagy kell-e egyáltalán? Annak is be kell-e adni a HIPA telephelyre vonatkozó változásbejelentést, akinek csak székhelye van?

Ha a vállalkozás nem rendelkezik Htv. szerinti telephellyel, akkor bejelentési kötelezettség sem terheli. A nyilatkozatot a NAV – függetlenül attól, hogy az ügyfél rendelkezik-e Htv. szerinti telephellyel – minden esetben továbbítja a székhely szerinti önkormányzati adóhatóságnak, a székhely Htv. szerinti telephelyként történő bejelentés tehát nem szükséges.³

3) A telephely Htv. szerinti minőségét csak új adatként lehet bejelenteni (még akkor is, ha már be van jelentve), mert módosítani csak a működési engedély adatait lehet, itt meg nem arról van szó. Hogyan kell a bejelentést megtenni?

A változásbejelentés során a „Módosítás”-funkció a korábban bejelentett adóhatósági telephely Htv.-minőségének bejelentésére is használható, nemcsak a működési engedély számának és keltének bejelentésére. A cégbíróságon bejelentett telephely esetén az „Új bejelentés”-funkcióval, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő telephely esetében külön, erre a célra szolgáló rovatban lehet a Htv.-minőséget bejelenteni.

4) Akkor is be kell jelteni a NAV-hoz a telephelyet, ha az a cégbíróságon be van jelentve és a törzsadatai közt is szerepel?

A cégnyilvántartásban vagy az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő telephely esetén a NAV-hoz nem a telephelyet, hanem **annak Htv.-minőségét kell bejelenteni** a hipaelőleg-kedvezmény igénybevételéhez, a telephely címéről a NAV az egyablakos rendszeren keresztül már értesült. A telephely címét a bejelentés során az azonosítás érdekében kell közölni, ahogy ezt az 1. kérdés kapcsán is kifejtettük.

A cégbíróságon bejelentett telephely esetén az „Új bejelentés”-funkcióval, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő telephely esetében külön, az erre a célra szolgáló rovatban lehet a Htv.-minőséget bejelenteni.

5) A telephelyek bejelentésénél a változás bekövetkezése időpontjának az eredeti telephellyé válás időpontját kell-e megjelölni?

A Htv. 42/E. § szerinti és a 21NYHIPA-nyilatkozat alapján teljesített adatszolgáltatások szempontjából a Htv.-minőség érvényességének kezdetének nincs jelentősége.

Ha az adózó a Htv.-minőséget bejelentette, a NAV elküldi az adózó adat- és változásbejelentéseit, valamint a 21NYHIPÁ-n tett nyilatkozatát az adott telephely szerint illetékes önkormányzati adóhatóságnak is.

³ A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § (7) bekezdése

A „Változás bekövetkezésének időpontja”-ként – az adózó mérlegelésétől függően – a bejelentés napja, a 2020. január 1-jét követően bejelentett telephelyek esetén a telephely bejelentésének dátuma, 2020. január 1-jét megelőzően bejelentett telephelyek esetén a 2020. január 1-jei időpont adható meg.

6) Mezőgazdasági őstermelők esetén valamennyi, az adott településen lévő külön helyrajzi számmal nyilvántartott földrészletet be kell jelenteni telephelyként?

A mezőgazdasági őstermelők esetén a Htv. 52. 31. pontja alapján a termőföld telephelynek számít. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az adott településen lévő, valamennyi külön helyrajzi számmal nyilvántartott földrészletet be kell jelenteni telephelyként a NAV-hoz, hiszen a bejelentés célja az, hogy a NAV a telephely címe szerinti település számára el tudja küldeni az adózó nyilatkozatát. Ennek megfelelően **elegendő egy, az adott településen lévő termőföld bejelentése.**

Természetesen annak sincs akadálya, hogy az adózó valamennyi, az adott településen külön-külön helyrajzi számon lévő termőföldet bejelentse Htv.-szerinti telephelyként.

A 21NYHIPA NYOMTATVÁNY BENYÚJTÁSA

1) Van-e arra lehetőség, hogy az őstermelők családi gazdaságának tagjai közös nyilatkozatot tegyenek?

A Csgtv⁴. 19. § (3) bekezdéseiben foglalt átmeneti rendelkezés alapján a 2020. december 31-ig működő családi gazdaságok a törvény erejénél fogva „átalakultak” őstermelők családi gazdaságává, ahol az őstermelők családi gazdaságának képviselője az a magánszemély, aki 2020. december 31-ig a családi gazdaság vezetőjeként szerepelt a nyilvántartásban, és mint ilyen, vélhetően rendelkezik adószámmal.

Az őstermelők családi gazdaságának tagjai az adóévi iparüzési adókötelezettségüket úgy is teljesíthetik, hogy az őstermelők családi gazdaságának a tevékenységéből származó teljes iparüzésiadó-alap alapulvételével **a tagok egyike állapítja meg, vallja be és fizeti meg az adót⁵.**

Nincs akadálya annak, hogy az őstermelők családi gazdaságának tagjai közös nyilatkozatot tegyenek, azaz a tagok képviselőjében az őstermelők családi gazdaságának képviselője tegye meg a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerinti nyilatkozatot.

Ennek megfelelően NEM szükséges, hogy a családi gazdaság mindegyik tagja külön-külön nyilatkozatot tegyen.

2) Ha a mezőgazdasági őstermelő nem rendelkezik adószámmal, de a korábbi években Htv. szerinti adóalany volt és emiatt 2021-ben iparüzésiadó-előleg fizetésre köteles, benyújthat-e nyilatkozatot?

Ha a mezőgazdasági őstermelő nem rendelkezik adószámmal, de **a korábbi években adóalany volt és keletkezett iparüzésiadó-fizetési kötelezettsége**, így 2021-ben előlegfizetésre kötelezett, valamint vélelmezi, hogy a 2021. adóévben is adóalany lesz és szeretne élni a Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti 50 százalékos adóelőleg-mérséklés lehetőségével, ezt megteheti.

Ha tehát az őstermelő 2021-ben előlegfizetésre kötelezett, valamint vélelmezi, hogy a 2021. adóévben is adóalany lesz és tevékenysége nem minősül üzletszerű gazdasági tevékenységnek, a nyilatkozatot adóazonosító jelének feltüntetésével nyújthatja be.

⁴ a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Csgtv.)

⁵ Htv. 39/A. § (8) bekezdés

Az adószámmal nem rendelkező helyiiparűzésiadó-alany mezőgazdasági őstermelő, a Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerinti **nyilatkozatot benyújthatja az „Adószámmal nem rendelkező mezőgazdasági őstermelő nyilatkozata hipaelőleg-kedvezmény érvényesítéséről” elnevezésű adatlapon. Az adatlap a NAV honlapján érhető el, papíron vagy e-Papír mellékleteként nyújtható be a NAV-hoz.**

3) Ha február 25-ig nem adja be az adózó a 21NYHIPA nyomtatványt, igazolási kérelemmel be lehet-e adni utána?

A 21NYHIPA nyilatkozatot 2021. december 31. napjáig érhetik el az adózók a NAV honlapján. Az igazolási kérelmet mindazon önkormányzat(ok) részére be kell nyújtania az adózónak, amely(ek)re vonatkozóan telephelyet jelentett be.

4) Az év közben változtatott székhelyekre és újonnan létesített telephelyekre (melyeket 2021. február 25. után létesít a vállalkozás) vonatkozóan is szolgáltat-e adatot a NAV az érintett önkormányzatok részére a változás bekövetkeztekor?

Ha az adózó 2021. február 25-ét követően megváltoztatja székhelyét vagy új telephelyet jelent be és ennek Htv.-minőségét is bejelenti, vagy bejelenti a korábban bejelentett telephely Htv.-minőségét, akkor a NAV elküldi a 21NYHIPA-nyilatkozatot az újonnan bejelentett székhely vagy telephely szerint illetékes önkormányzati adóhatóság részére is, ha az adózó korábban 21NYHIPA-nyilatkozatot tett.

5) Hány 21NYHIPA nyilatkozatot kell beküldeni, ha több önkormányzatot érint a vállalkozás tevékenysége?

A NAV úgy alakította ki a 21NYHIPA-nyilatkozatot és az ezzel kapcsolatos adatszolgáltatást, hogy az adózóknak elegendő egyszer nyilatkozniuk a 639/2020. Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése szerinti hipaelőleg kedvezmény érvényesítéséről. A nyilatkozatot a NAV automatikusan továbbítja az adózó székhelye és Htv. szerinti telephelye alapján illetékes önkormányzati adóhatóságnak.

KKV MINŐSÍTÉS

1) A KKV minősítés meghatározásakor figyelembe kell-e venni a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: KKV-törvény) 4. § (2) bekezdése szerinti partnervállalkozás, illetve a 4. § (3) bekezdése szerinti kapcsolt vállalkozás adatait?

A Korm. rendelet⁶ 1. §-a azt rögzíti, hogy a 2021-. évben végződő adóévben azon vállalkozó esetén, amely a Korm. rendelet értelmezésében mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősül, a helyi iparűzési adó mértéke 1 százalék, ha a 2021-. évben végződő adóévben alkalmazandó önkormányzati rendeletben megállapított adómérték több, mint 1 százalék. Ugyanezen § meghatározása értelmében ezen rendelkezés kontextusában azt a vállalkozást kell mikro-, kis- és középvállalkozásnak tekinteni, amelyik azzal felel meg a KKV-törvény szerinti mikro-, kis- és középvállalkozássá minősítés feltételeinek, hogy esetében nem a KKV-törvény 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg értékhatár a releváns, hanem nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 4 milliárd forint lehet.

Ahhoz, hogy valamely vállalkozás – a Korm. rendelet szerint 1 %-os helyi iparűzési adómérték igénybe vételére jogosult – mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősüljön, természetesen teljesítenie kell a KKV-törvényben előírt valamennyi feltételt (ideértve a kapcsolt vállalkozásokra, partnervállalkozásokra vonatkozó speciális összeszámitási szabályokat is), kizárólag egy kivétellel,

⁶ A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet

mégpedig KKV-törvényben szereplő, a nettó árbevételre vagy mérlegfőösszegre vonatkozó értékhatár kivételével (ezt fejezi ki a Korm. rendelet 1. §-ában az „azzal felel meg.” szövegrész). Ez az értékhatár ugyanis a Korm. rendelet alkalmazásában nem a KKV-törvény szerinti küszöbérték, hanem 4 milliárd forint.

Tekintettel pedig arra, hogy a Korm. rendelet a KKV-törvény vállalkozó és a kapcsolódó, illetve partnervállalkozások adatainak összeszámítását előíró rendelkezéseitől nem fogalmaz meg eltérést, azokat a Korm. rendelet szerinti adóelőnyök igénybevételére való jogosultság vizsgálatakor is alkalmazni kell, más szóval a 4 milliárd forintos értékhatár, valamint a foglalkoztatotti létszámmra vonatkozó KKV-törvénybeli határ ilyen esetben nem az egyedi vállalkozás szintjén, hanem „csoportszinten” értelmezendő.